

τσαντίρι

τσαντίρι, το, ουσ. [<τουρκ. çadır (= σκηνή)]. **1.** σκηνή, ιδίως γύφτων: «οι γύφτοι έστησαν τα τσαντίρια τους έξω από την πόλη». (Λαϊκό τραγούδι: θα τα πιούμε ως το πρωί, το **τσαντίρι** να καεί κι όταν έρθει ο καιρός, σβήσε, γύφτο μου, το φως). **2.** (ειρωνικά ή χαϊδευτικά) το σπίτι, η κατοικία, ιδίως αυτή που είναι φτιαγμένη με λαμαρίνες, ξύλα και άλλα πρόχειρα υλικά, το φτωχόσπιτο. (Λαϊκό τραγούδι: μες **το τσαντίρι** μου βρέχει όλο βρέχει κι άδεια η τσέπη μου φράγκο δεν έχει). Υποκορ. **τσαντιράκι, το**. (Λαϊκό τραγούδι: δεν κάνω πια υπομονή, τώρα σου δίνω το πανί, πάρε το μπογαλάκι σου, τράβα στο **τσαντιράκι** σου).

- μου 'γινε τσαντίρι (ενν. ο πούτσος, ο ψώλος, η πούτσα, η ψωλή, το πέος, το καυλί), ήρθε σε κατάσταση στύσης: «μόλις την είδα να περνάει από μπροστά μου, μου 'γινε τσαντίρι». Από την εικόνα του παντελονιού που, όταν έρθει το πέος σε στύση, τεντώνεται προς τα έξω, όπως και η κορυφή της σκηνής.

- σε τσαντίρι γεννήθηκες; ή σε τσαντίρι σε γέννησε η μάνα σου; ειρωνική παρατήρηση σε κάποιον που, μπαίνοντας ή βγαίνοντας από ένα χώρο, άφησε πίσω του την πόρτα ανοιχτή. Από το ότι το τσαντίρι, η σκηνή δεν έχει πόρτα. Συνών. κουρελού έχετε στην πόρτα σας; / κουρελού έχετε στο σπίτι σας; / σε βάρκα γεννήθηκες; ή σε βάρκα σε γέννησε η μάνα σου; / σε σπηλιά γεννήθηκες; ή σε σπηλιά σε γέννησε η μάνα σου;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας